

Для подальшого розвитку ринку освітніх послуг, вирішення низки соціальних проблем, реального впровадження дистанційної освіти у вітчизняну освіту необхідно:

- осмислення на державному рівні, органами управління освітою, керівництвом і професорсько-викладацьким складом навчальних закладів, широкими педагогічними спільнотами доцільності й об'єктивної необхідності та можливості впровадження дистанційного навчання у вітчизняну освіту;

- створення науково обґрунтованої системи освіти і умов, що забезпечать її стійке функціонування та подальший розвиток. Для запобігання кон'юнктурних підходів і помилок минулого (програмоване навчання тощо) необхідно з самого початку надати системі соціально-педагогічну спрямованість. Застосування в дистанційній освіті телекомунікаційних мереж і сучасних інформаційних технологій – умова необхідна але недостатня;

- використовуючи існуючі та новостворені телекомунікаційні мережі (УРАН, Корпоративна мережа державного управління, міністерств і відомств тощо), доцільно, насамперед, прискореними темпами формувати у Web-середовищі систематизований вітчизняний освітній простір як інформаційну основу розгортання повномасштабної системи дистанційної освіти.

О.І. Фролов

РІЗНІ РІВНІ ПІЗНАННЯ В ХОДІ СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

Тестування в ході семінарського заняття має на увазі перевірку знань лише на першому рівні – рецептивному (рівні пізнання). І хоча тестування припускає можливість більшої об'єктивності, воно слабо відбиває картину реального засвоєння знань. Саме завдання на цьому рівні має на увазі лише пошук серед наведених варіантів правильного. Але заради цього не обов'язково що-небудь знати, можна і вгадати. Викладачу важко на цьому рівні взагалі оцінити студента, оскільки студент залишається «німим».

Реалізацією репродуктивного рівня (відтворення) отриманих знань є, наприклад, колоквіум.

Проведення колоквіуму доцільно, коли в плані проведення семінару немає особливо складних питань. Питання до колоквіуму мають бути достатньо ємкими і не повинні вимагати від студентів однозначних відповідей. Викладач може використовувати допоміжні, наводячи питання, що дозволяють продовжити обговорення деякої проблеми. Протягом заняття студенти згадують, систематизують, узагальнюють раніше засвоєне, роблять висновки.

Розв'язання вправ, задач на семінарі забезпечує активну пошукову діяльність студентів і є реалізацією третього – творчого рівня освіти. Доцільним є скерувати студентів не тільки на вирішення наданих ситуацій, але ж і на саму постановку нових питань, що виникають у процесі вирішення завдань, викликати потребу шукати неординарні шляхи, підходи до реалізації навчальної ситуації або рольової гри.

О.І. Фролов

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Сьогодні особливої актуальності набуває, перш за все, перегляд змісту вищої освіти, забезпечення її високої якості, запровадження сучасних технологій навчання з високим рівнем інформатизації навчального процесу та удосконалення професійної підготовки.

Процес скорочення лекційних курсів пов'язаний з новими завданнями системно-наукового викладу матеріалу, відкритого полідіалогічного спілкування, коли лектор володіє не тільки глибокими науковими системними знаннями, нормами, оцінками, а й словом, соціально-психологічним кліматом студентської аудиторії та завдяки неперервним проблемно-діалогічним контактам пробуджує інтерес до предмета, бажання здобувати і поширювати культурний досвід, змінювати на краще оточення і самого себе.

На перший план у сучасній лекції виступають проблемні запитання для створення відповідного психологічного клімату та одержання оперативного зворотного зв'язку, щоб бути в курсі розуміння студентами змісту та налагодити професійну роботу з психоемоційним настроєм аудиторії, розкритися як науковець, педагог і громадянин.

Для цього лекції мають бути оснащені технічними засобами навчання: кожна лекційна аудиторія обов'язково має бути обладнана відеомагнітофонною і телевізійною технікою, графопроекторами, ксерокопіювальними машинами тощо.

Так звані навчальні пакети мають містити не тільки навчальні посібники (у тому числі і електронні), книги-зошити для індивідуальних занять, методичні вказівки, але і відеодиски, серії слайдів, відеокасети.

Використання слайдів, відеокасет, дисків під час лекції необхідно для демонстрації, підтвердження різних поглядів, альтернативного пояснення особливо складних проблем, залучення студентів до пошуку необхідних рішень, звернення до особистого досвіду студентів для розвитку у студентів аналітичних здібностей: кількісного аналізу граф, таблиць, схем, читання, графіків. Демонстрація, аналіз і обговорення (на семінарських заняттях) відеофільмів, знятих за спеціальними сценаріями, дають змогу цікаво висловити теоретичний матеріал, ілюструючи його